

בש"פ 8526/18 - חוסאם כנעאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8526/18

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: חוסאם כנעאן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד במ"ת
47381-08-18 מיום 4.11.2018 שניתנה על-ידי
השופט ע' קובו

בשם העורר: עו"ד נאשף דרוויש

בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' קובו) במ"ת 47381-08-18 מיום 4.11.2018, לעצור את העורר בפקוח אלקטרוני עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. ביום 22.8.2018 הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום נגד העורר, אשר מייחס לו מעשי עבירה כדלקמן: קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע גניבה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 406(ב) בצירוף סעיף 408 לחוק העונשין; ושווד בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין.

3. על-פי עובדות כתב האישום, ביום 5.8.2018, בסביבות השעה 12:55, קשר העורר קשר עם אדם אחר (להלן: האחר), לפרוץ לבית המתלוננים (יליד שנת 1991 וילידת שנת 1998, אשר התגוררו יחד עם הוריהם בבית פרטי בפתח תקווה) או לבית אחר בסביבתו ולגנוב את תכולתו. סמוך לאחר מכן, העורר והאחר נסעו לבית המתלוננים ברכבו של העורר, כאשר הם מצוידים בתרסיס גז. השניים טיפסו מעל חצר ביתם של המתלוננים; נכנסו לחצר; אחד מהם דחף בכוח את אחד מחלונות הוויטרינה, שהיה נעול בשני מנעולים תוך שהוא שובר את המנעולים – וזאת כדי לאפשר לעצמם כניסה לבית. בהמשך, העורר או האחר נטלו מבית המתלוננים כספת בשווי של 200 ₪ ובה 9,700 ₪ במזומן, תכשיטים שונים, לרבות שרשרת בשווי של 1,800 ₪, קופת חסכון ובה 300 ₪ במזומן, וכן אקדח מסוג יריחו עם שתי מחסניות מלאות בקליעים (להלן: השלל).

4. המתלון שהה במרתף ביתו כל אותה העת. כאשר הלה שמע, בסביבות השעה 13:20, רעשים חריגים בשפה הערבית, הוא הבין כי אנשים זרים פרצו לביתו. המתלון נטל את מכשיר הטלפון הנייד שלו, יצא מהמרתף והחל לרוץ לכיוון שער ביתו כדי להימלט לרחוב ולהזעיק את המשטרה. באותה דקה ממש, גם העורר יצא לחצר הבית ונתקל במתלון. העורר שלף את תרסיס הגז, ריסס את פניו, עיניו וגופו של המתלון, ונמלט יחד עם האחר מהמקום כשעמם השלל שנטלו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלון דמיעה בעיניו, אדמומיות בפניו ובבטנו וכן תחושה עזה של צריבה ובעירה בעיניו ובגופו.

5. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי נגד העורר קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו בעבירות המיוחסות לו, ובהן: עדות המתלון, כולל מסדר זיהוי תמונות בו זיהה המתלון את העורר כמבצע העבירה; תיעוד של חלק מהאירוע ממצלמות אבטחה הסמוכות לבית המתלון; תוצרי מחקר תקשורת ביחס למנוי הטלפון הנייד של העורר; והתנהגות העורר במהלך חקירותיו. כמו כן, נטען כי קיים יסוד סביר לחשש ששחרור העורר יסכן את ביטחון הציבור ולחשש מפני שיבוש הליכי משפט בשל חומרת מעשיו, אשר כוללים אלימות, בשל עברו הפלילי וכן בשל העובדה שהעורר מתגורר במחנה פליטים במזרח ירושלים ונוהג לשהות באזור יהודה ושומרון. לפיכך, נטען כי קמה עילת מעצר נגד העורר מכוח סעיפים 21(א)(1) ו-21(א)(1) לחוק המעצרים.

6. ביום 2.9.2018 התקיים בבית המשפט המחוזי דיון בבקשת המשיבה לעצור את העורר עד תום ההליכים. בגדרו, טען העורר כי הראיות שנאספו נגדו אינן מצדיקות את מעצרו עד לתום ההליכים. כמו כן טען העורר כי נפלו פגמים בהליך הזיהוי שלו, שכן, לדבריו, היה מקום לערוך מסדר זיהוי חי תחת מסדר זיהוי תמונות; והוא גם הצביע על כך שהמתלון מסר גרסאות סותרות בנוגע לפרטיו המזהים של הפורץ.

7. בהחלטה מיום 16.9.2018 החליט בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. החלטתו של בית משפט קמא התבססה על קביעתו כי קיימת תשתית של ראיות לכאורה בעוצמה מספקת להוכחת אשמתו של העורר. תשתית זו כללה, בין היתר, את מסדר זיהוי התמונות ובו 8 תמונות שביניהן תמונת העורר. במהלכו של מסדר זה,

בו נכח בא-כוח העורר, המתלונן זיהה את העורר באופן וודאי. זיהוי זה נתמך על-ידי ראיות חיצוניות: איכון מכשיר הטלפון הנייד של העורר, אשר נמצא בסמוך לזירת העבירה, הימצאותו של רכב מדגם זהה ובעל אותו מספר רישוי כרכבו של העורר בזירת האירוע; ואמירות מפלילות של העורר אשר נאמרו בפני המדובב בתא מעצר.

8. במקביל להחלטתו זו, הורה בית המשפט על הגשת תסקיר שירות מבחן שיבחן אפשרות לחלופת מעצר. מהתסקיר עלה כי לחובת העורר שלוש הרשעות קודמות מהשנים 2014-2016 בגין ביצוע עבירות אלימות ורכוש וכי הוטלו עליו מאסרים לתקופות קצרות ולחובתו מאסר על תנאי של שישה חודשים. שירות המבחן העריך כי מעצרו של העורר מהווה גורם מרתיע עבורו וכי רמת הסיכון להתנהגות עבריינית, אשר נשקפת ממנו, פחתה בשלב הנוכחי. שירות המבחן התרשם כי הוריו של העורר יכולים ונכונים לפקח עליו והמליץ על שחרורו למעצר בית מלא בבית הוריו בפיקוחם ובפיקוח סבתו. כמו כן, המליץ השירות על הטלת צו פיקוח מעצר למשך שישה חודשים.

9. לאחר קבלת התסקיר, בדיון שנערך ביום 21.10.2018, ביקש העורר כי בית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן ויורה על שחרורו לחלופת מעצר בתנאי מעצר בית מלא בבית הוריו. בית המשפט קבע כי לאור המסוכנות העולה ממעשי העורר, אין מקום להורות על שחרורו מן המעצר. יחד עם כך, קבע בית המשפט כי בכפוף לקבלת חוות דעת חיובית מטעם היחידה המופקדת על פיקוח אלקטרוני, יועבר העורר למעצר תחת פיקוח אלקטרוני ותנאים מגבילים נוספים, כדלקמן: התחייבות עצמית בסך של 75,000 ₪; שלוש ערבויות צד ג' בסך של 60,000 ₪ כל אחת, אשר תיחתמנה על-ידי המפקחים; וכן הפקדת ערבון כספי בסך של 50,000 ₪, אשר מתוכו הפקדת 30,000 ₪ תהווה תנאי לתחילת הפיקוח האלקטרוני, ואילו היתרה תופקד בתוך 30 יום. בהתבסס על חוות דעתה של היחידה הנ"ל, קבע בית המשפט ביום 4.11.2018, כי המשך מעצרו של העורר יתקיים תחת פיקוח אלקטרוני בבית סבתו.

10. קביעה זו מאזנת היטב בין זכות העורר לחירות, בעודו זכאי לחזקת החפות, לבין צרכי ההליך הפלילי וההגנה על שלום הציבור לנוכח המסוכנות הנשקפת מהעורר. בא-כוח העורר אמנם העלה לפני טענה כי ראוי להמיר מעצר זה בשחרור תחת תנאים מגבילים, כגון מעצר בית, אך לא מצאתי ממש בטענה זו. העורר מואשם בעבירות חמורות שחלה עליהן חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. שחרורו מן המעצר אין בו כדי לאיין את החשש לביצוע עבירות נוספות ושיבוש מהלכי משפט, שמתעורר לגביו.

11. עיקר הדיון בערר שנערך לפני התמקד אפוא בראיות לכאורה. העורר טען כי בית משפט קמא טעה בקבעו כי קיימת תשתית ראיתית לכאורית אשר מצדיקה את מעצרו עד תום ההליכים. לדבריו, הראיה המרכזית – לב ליבן של הראיות שבאמצעותן מבקשת התביעה להוכיח את אשמתו – היא מסדר זיהוי התמונות שבו הוא זיהה על-ידי המתלונן כמי שפרץ לביתו. העורר מוסיף וטוען כי ראיה זו פגומה מאחר שהיה על החוקרים לערוך מסדר זיהוי חי ולא להסתפק במסדר זיהוי תמונות. כמו-כן טוען העורר כי התמונות שמתוכן נתבקש המתלונן להצביע על מי שפרץ לביתו אינן מאפשרות זיהוי אמין, מסיבות שונות.

12. מקומן של טענות אלה בהליך העיקרי ולא כאן. קיומן של ראיות לכאורה לצרכי מעצר עד תום ההליכים נקבע לפי המבחן של "אם נאמין": "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" (ראו בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 163-167 (1996)). מסדר זיהוי התמונות, שבמהלכו זיהה המתלונן את העורר כאחד הפורצים, עומד במבחן הזה בהצלחה. המסדר נערך בנוכחות סיגורו של העורר ולא ניתן להטיל ספק בקבילותו כראיה (ראו ע"פ 559/77 מאירי נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 180 (1978); ע"פ 4514/10 דיבה נ' מדינת ישראל (3.9.2012); יעקב קדמי על הראיות: הדין בראי הפסיקה – חלק שלישי

1209-1197 (מהדורה משולבת ומעודכנת, 2009).

13. זאת ועוד: כפי שכבר ציינתי, ראית זיהוי זו נתמכת על-ידי ראיות נוספות שכוללות את איכון מכשיר הטלפון הנייד של העורר, אשר מצביע על הימצאותו בסמוך לזירת העבירה בזמן הרלוונטי; את הימצאותו של רכב מדגם זהה ובעל אותו מספר רישוי כרכבו של העורר בזירת האירוע; ואת אמירותיו המפלילות של העורר, אשר נאמרו בפני המדובב בתא מעצרו. אם ראיות אלה וזיהוי העורר על-ידי המתלונן יימצאו אמינים על-ידי הערכאה הדיונית, הדבר יחייב את המסקנה כי העורר ביצע את המעשה המיוחס לו.

14. אשר על כן, אני דוחה את הערר.

ניתנה היום, ט' בטבת התשע"ט (17.12.2018).

ש ו פ ט